

U SPOMEN

Josip Zovko

(1970. - 2019.)

Nemilosrdna smrt odnosi Talijinu djecu, odnosi veterane i zaslužnike ali i Talijine mlađahne privrženike poput, primjerice, darovitoga mladića Roberta Budaka koji je preminuo u siječnju ove godine. Smrt je sada, prouzročena prometnom nesrećom koja se 3. travnja dogodila u blizini hercegovačkih Gruda, ugrabila u 49. godini i Josipa Zovka, glumca koji se četvrt stoljeća ostvarivao ponajprije u prostorima splitskoga glumišta.

Glumačko-kazališnu izobrazbu počeo je krajem osamdesetih; bio je među desetak mladića i djevojaka koji su položili prijamni ispit na splitskom dislociranom Odsjeku zagrebačke ADU. U toj su "klapi" bili Elvis Bošnjak, Trpimir Jurkić, Jasna Jukić, Tajana Jovanović. Andrijana Vicković, Elizabeta Lučić, Edita Majić (sada redovnica klarisa), Vinko Mihanović... Već tijekom studija dobivao je manje role u predstavama splitskoga HNK, a 1993. dobio je stalni angažman. Bio je podjednako uposlen i u nacionalnom i u svjetskom repertoaru. Oživljavao je dramske likove, profile i karaktere u djelima hrvatskih autora u dijakranijskom rasponu od Marina Držića (Drijemalo u Skupu) do Dine Pešuta (Muškarac u Pritiscima moje generacije). Sudjelovao je u insceniranju Begovićeve Amerikanske jahte u splitskoj luci, družio se s likovima Ive Brešana

(Julije Cezar, Svečana večera u pogrebnom poduzeću), Antuna Šoljana (Tarampesta/Mototor), Mate Matišića (Svećenikova djeca) Lade Kaštelan (Prije sna), Tonča Petrasova Marovića (Antigona, kralja u Tebi), Renata Baretića (Osmi povjerenik), Arijane Čuline (Jo ča je život lip), Nine Mitrović (Kad se mi mrtvi pokoljemo), Ante Tomića (Čudo u Poskokovoj Dragi)... Osobito zapaženu rolu ostvario je u debitantskoj drami, jednočinki, Bijelo (1998.) Dubravka Mihanovića. U toj je duodrami, koju je postavio Ivan Leo Lemo, sa svojim prezimenjakom i imotskim suzavičajnikom Ilijom Zovkom (1941. - 2009.) na dojmljiv način uprizorio i dočarao "priču" o soboslikarskom meštru i njegovu šegrta. Stijepo Mijović Kočan je pišući o predstavi naglasio: Josip Zovko, kao Mali – veliko je otkriće! Sjajan lirski karakterni glumac koji nam je svoga mladca, frustriranog malog šegrta koji brižno njeguje bolesnu majku, a ima tek jedno seksualno poluisustvo i istinsku ljubav prema nepoznatoj (onoj preko puta!), koji je čas naivan čas lucidan... odigrao je za nagradu!"

U svjetskom je repertoaru J. Zovko imao posla sa starim Grcima (Sofoklova Antigona, Euripidova Hekuba). Često se udubljavao u Shakespeareove likove (Hamlet, Na Tri kralja, Oluja, Romeo i Julija, Timon Atenjanin, Mletački trgovac). Glumačka je iskustva stjecao i na klasičnom Moliereu (Tartuffe, Don Juan, Učene žene), oživljavao je i Goldonija (Posljednja noć karnevala). Okušavao se i u ruskome repertoaru, bio je Rakitin u Dostojevskijevim Karamazovima, Šamrajev u Čehovljevu Galebu što ga je postavio Georgij Paro a u glumačkom su sastavu bili – Zoja Odak, Zlatko Crnković, Elvis Bošnjak, Milan Štrlijić, Slavko Juraga, Snježana Sinovčić, Milivoj Beder.... Bio je u podjeli kad su se inscenirali njemački (Von Hofmannstahlov Svatković, Brechtova Majka Courage i njezina djeca) i američki autori (Williamsova Tetovirana ruža, Millerova Smrt trgovačkog putnika). Nekoliko je likova utjelovio u Ionescovu Nosorogu i to je bio njegov zadnji "posao" u matičnome teatru.

Josip Zovko imao je nekoliko angažmana i u splitskom Gradskom kazalištu mladih, glumio u predstavama koje je uglavnom režirao Vanča Kljaković; primjerice, 2001. Kljaković je postavio Cervantesova Don Quijota a Zovko je odglumio tri lika, bio je Krčmar, Župnik i Pandur. "Bistrog viteza" je dočarao Franko Strmotić a Filip Radoš bio je Sancho.

Josip Zovko pojavljivao se i na velikome zaslону, filmografija mu broji desetak naslova. Najviše je povjerenja u njegovo glumstvo imao Ognjen Sviličić (Da mi je biti morski pas, Ante se vraća kući, Oprosti za kung fu). Bio je "u kadru" i u Radićevu Holdingu, Žarkovićevoj Trešeti, Sudarovoj Posljednjoj volji, Marušićevoj Belli Biondini...

Televizijsko gledateljstvo upoznalo ga je u nizankama Naši i vaši i Bitange i princeze. Josip Zovko počivat će u zavičajnoj Imotskoj krajini, u rodnom Berinovcu.

Ivan BOŽIČEVIĆ